

УДК 371.001.76:377.5:615.15

ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС – ЯК ФОРМА АКТИВНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Олена Нибожинська

**Комунальний заклад Сумської обласної ради
«Шосткинський фаховий медичний коледж»
м. Шостка, Україна**

Анотація. Сьогодні час вимагає нових підходів до навчання. Змінюється вимоги до знань та інформації, яку отримує сучасний студент. Відповідно змінюються й вимоги до викладача. Він повинен із носія знань перетворитися на організатора навчального процесу, який допомагає студентові розвивати вміння «вчитися» та формувати всі компетенції сучасної освіти. Деякі викладачі відчують, що робота із здобувачами освіти потребує застосування нових форм і методів навчання, студентам на заняттях нецікаво – вони хочуть більше свободи і самостійності у навчанні. Стаття містить практичний досвід використання ідеї перевернутого класу при викладанні фармацевтичних дисциплін, зокрема, дисципліни «Фармакогнозія».

Ключові слова: перевернуте навчання, перевернутий клас, активне навчання.

Ідея перевернутого класу - це одне з тих освітніх середовищ, що формують активного, втягненого в навчальний процес здобувача освіти, який вміє думати, запитувати, просити про допомогу, співпрацювати, вести дискусію, тощо. Це простір, де викладач організовує, підтримує, допомагає і веде студента до особистісного росту.

Я вже декілька років використовую таку сучасну форму навчання при викладанні фармацевтичних дисциплін «Фармакогнозія» та «Ботаніка». Для цього мною був створений сайт <http://pharmacognosy.herokuapp.com/> з конспектами лекційного матеріалу, youtube-канал де розміщені мультимедійні презентації до лекцій, а також тестові завдання як навчального, так і контролюючого характеру.

Перевернуте навчання дозволяє «перевернути» звичний процес навчання таким чином, що домашнім завданням для здобувачів освіти є попереднє ознайомлення з новим навчальним матеріалом. Наприклад: перегляд відповідних відео - презентацій, самостійне опрацювання теоретичного матеріалу лекції тощо. Студенти опановують навчальний матеріал, значною мірою за допомогою самонавчання, що сприяє розвитку пізнавальної активності та самостійності. Отож, перенесення теорії додому допомагає виділити більшу кількість часу для практики, ведення дискусії, розвитку критичного мислення, адже здобувач освіти приходять на заняття підготовленим. На занятті час використовується на короткий розбір проблемних моментів, закріплення теоретичних знань та засвоєння практичних навичок. Студент має можливість у навчальному процесі розвивати та корегувати свої вміння і відпрацювати навички мислити, аналізувати, компанувати тощо.

Роль викладача на занятті залишається основною. Однак його діяльність спрямована на координацію навчання, здійснення консультативної допомоги, створення навчально- проблемної ситуації для пізнавально - дослідницької діяльності. Викладач забезпечує активізацію пізнавальної діяльності, здійснює індивідуальний підхід. Здобувач освіти вчиться у власному темпі, використовує гаджет як інструмент навчання, розвиває навички ІКТ і партнерської взаємодії. Оцінювання засвоєння нового матеріалу проводиться в кінці того ж самого заняття за допомогою виконання завдань у журналі для самостійної та практичної роботи, комп'ютерного тестування тощо.

Серед переваг використання технології «перевернутого навчання» можемо запропонувати наступне:

- легкий доступ до навчальних ресурсів в будь який час;
- комунікація студентів з викладачем та одногрупниками;
- співпраця і командна робота;
- особистісний розвиток;
- реалізація диференційованого підходу;

- використання популярних гаджетів та новітніх технологій;
- діагностика навчальних досягнень учнів за допомогою ІКТ;
- можливості співробітництва викладача, студентів та батьків [2].

Технологія «Перевернутий клас» та створення електронного навчального матеріалу для студентів стало дуже актуальним під час карантину та організації дистанційного навчання. Наш заклад освіти, КЗ Сумської обласної ради «Шосткинський фаховий медичний коледж», з вересня 2020 року приєднаний до хмарного середовища G Suite. В додатку Google Клас, створені курси з дисциплін «Фармакогнозія» та «Ботаніка», які оснащені електронними навчальними та методичними матеріалами: навчальними посібниками; мультимедійними презентаціями до занять згідно з тематичного плану; фото- та відеоматеріалами; тестовими завданнями тощо.

Алгоритм проведення заняття з фармакогнозії з використанням технології перевернутого навчання: пояснення нового матеріалу записано в опису завдання до теми в курсі «Фармакогнозія» у додатку Google Клас, яке викладається заздалегідь; студенти в якості домашнього завдання отримують посилання на освітні ресурси: сайт та YouTube-канал; виконують завдання онлайн; заняття починається з короткого повторення та дискусії за матеріалами відео та електронних ресурсів; на лекції працюють всі студенти.

Модель навчання «Перевернутий клас» (Flipped Class) може бути різновидом змішаного навчання, актуального під час карантину, головною особливістю якого є те, що домашнім завданням для студентів є робота в онлайн-середовищі: перегляд навчальних відеоматеріалів або інформаційних ресурсів для опрацювання нового навчального матеріалу або закріплення вже вивченого.

Практика показує, що технологія «перевернутого навчання» покращує показники успішності, але вибір за викладачем. Адже підготовка заняття вимагає від викладача затрати часу, творчості, поглиблення знань (студенти можуть задавати різнопланові запитання), знання ІКТ тощо. У контексті «переверненого навчання» виникає чимало запитань. Я вважаю, що проблема

полягає в тому, щоб матеріали для такого заняття були цікавими та насиченими.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛІНФОРМАЦІЇ

1. Дишлєва С. ІКТ-технології та їх роль в навчально-виховному процесі. URL: <http://qoo.by/2Cu> . (дата звернення 06.03.2021).
2. Приходькіна Н. О. Використання технології «переверненого» навчання у професійній діяльності викладачів вищої школи. URL: <http://qoo.by/2Bk> . (дата звернення 06.03.2021).

